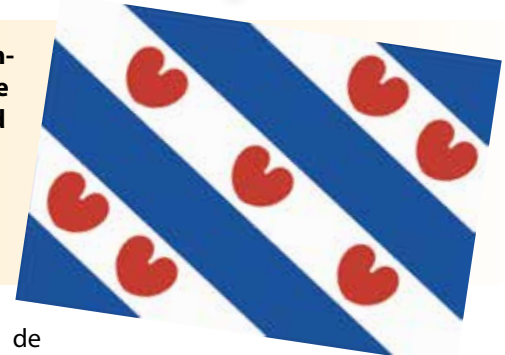

Wetterhounen op diplomajacht

In gesprekken met niet-(voor)jagers maak ik om duidelijkheid te creëren altijd onderscheid in 'diplomajacht' en 'praktijkjacht'. De titel heeft nog een betekenis, die later in dit verhaal duidelijk wordt. In dit artikel vertel ik wat over de achtergrond van de Wetterhoun, over het werken en de wijze van trainen, over de resultaten op proeven door Wetterhounen in 2016 tot nu toe, en over mijn persoonlijke ervaringen als 'eerstejaars' op twee standaard jachtproeven, een in Nederland en een in België.

wild komt binnen. Daarmee kom ik op mijn achterliggende doel: met diploma's kun je een breder publiek laten zien hoe waardevol de Wetterhoun kan zijn. Ik hoop zo bij te dragen aan een situatie van 'bekend maakt bemind'. Die reclame is nodig om een bredere afzet van pups te genereren, zodat er weer meer gefokt wordt.

Zo kunnen we ons Nederlands levend erfgoed in stand houden, want de Wetterhoun is een ras in nood.

Niet met een dummy in de bek geboren

Het kost echter wel wat meer moeite voordat een Wetterhoun klaar is voor de jacht, sterker nog: het is een uitdaging. Hij wordt niet met een dummy in

de bek geboren, zoals wel eens gekscherend van een Labrador wordt gezegd. Bij de Wetterhoun komt het aan op de band tussen baas en hond, op een consequente maar zachte aanpak, op volhouden, en vooral ook op plezier houden in het werken. Belangrijkste kenmerk van trainen met een Wetterhoun is wederzijds respect. Een voorbeeld: de Wetterhoun is een praktijkhond en heeft weinig tot niets met canvas. Met mijn Foske train ik van pup af met wild, vachtdummy's en canvas met vleugels eromheen. Pas als ik haar respect verdiend heb, kan ik haar alles laten apporteren, ook canvas. Onder Wetterhoun-eigenaren zeggen we dan 'de hond is om'. Dit proces duurt

Bekend maakt bemind

Trainen met je hond is mooi en goed, en dan is het fijn om ergens naartoe te werken, bijvoorbeeld naar een standaard jachtproef of zweetspoorproef. Ik heb nog een achterliggend doel. De Wetterhoun is namelijk een gevalletje 'onbekend maakt onbemind'. Daarbij wordt door het eigenzinnige karakter en de stoïcijnse blik de jachtpassie niet altijd herkend.

Zonde, want de Wetterhoun is zeer gedreven om voor de baas te werken, geeft niet op, gaat als een tank door dichte dekking, is kalm en beheerst, en stelt nooit teleur tijdens de jacht. Al het

Foske (links) en Jannes in Beesd voor de SJP

"Duurt 1,5 tot 3 jaar voor de hond 'om' is"

ca. 1,5 tot 3 jaar! Ik had het vast eerder kunnen afdwingen, maar ik laat haar -tot op zekere hoogte- het ontwikkelingsstempo bepalen. De voldoening is dan ook groot als een Wetterhoun 'af' is.

Dit is ook herkenbaar voor Elly van der Helm. Zij traint met Jannes. Jannes is vanaf week 9 met puppytraining begonnen bij de Jagersvereniging, gewest Overijssel. Hij had weinig mee gekregen in het nest dus ze hadden veel 'in te halen'. Jannes is een vrije hond in het contact met honden en mensen. Hij is heel evenwichtig, steady. Met de baas iets doen vindt hij leuk. Dat is waar Elly steeds mee bezig is; het gaat om de relatie tussen baas en hond. Steeds weer leuke uitdagende dingen doen en variëren met oefeningen. De Wetterhoun is namelijk slim en heeft uitdaging en variatie nodig. Ook traint ze wel eens bij andere trainers.

Ze wonen mooi in het buitengebied van Buurse, met altijd verse sporen

en veel wild. Zo is elke wandeling een training, een balans vinden in het tonen van eigen initiatief en appèl. Vorig jaar zijn ze naast de jachttraining ook gestart met zweetwerk. Juist de afwisseling, goed oog voor de hond en een goede dosering van de verschillende activiteiten maken het interessant voor hem en houden hem enthousiast, zelfs voor een saaie dummy. Jannes is nog steeds speels, bijna als een jonge hond. Ze kunnen nog jaren samen leren en werken. Elly gaat vooral voor het plezier, maar ook voor diploma's. Het is een goede manier om te zien waar je staat.

De 'route' van Foske is anders dan van Jannes. Ze is mijn vierde Wetterhoun, maar de eerste waarmee ik jachttraining doe. Onbekend in 'het wereldje' begon ik op een hondenschool. Toen

Volgen tijdens SJP juli 2016 in Beesd

het serieuzer werd, zocht ik een ervaren jachttrainer. Vanaf dat moment heb ik me echt verdiept in de jachttraining, veel gelezen, veel gevraagd, en verschillende aanpakken bekeken en geprobeerd. Hoe meer ik ermee bezig was, en hoe beter ik mijn hond leerde kennen, hoe kritischer ik werd ten aanzien van de training. En zo vormde ik mijn eigen aanpak, die ik stevast TLC noem: 'tender loving care'.

Natuurlijk heb ik ook andere Wetterhoun-eigenaren bevroegd. Hoe train(d) en zij? Waar train(d)en zij? Wat zijn de aandachtspunten, sterke punten en ontwikkelpunten? Wanneer waren zij klaar voor een proef? Zo begon ik aan dit avontuur met het idee dat ik op 3-jarige leeftijd eens voorzichtig aan een proef kan denken. Afgelopen voorjaar op de C/B-training van de Jagersvereniging, gewest Noord-Brabant, bleek dat Foske goed kon meekomen. Ze was toen nog geen 2 jaar, maar persoonlijke omstandigheden en mijn vertrouwen in Foske maakten toch dat ik op 1 juni jl. om 19:00 uur klaar zat achter de computer, op de website van Orweja.

SJP-ervaringen van een starter

Eind juli waagde ik het, mijn allereerste SJP, in Beesd. Onder de 50 inschrijvingen slechts 2 Wetterhounen: Jannes van bijna drie, en Foske, inmiddels net twee jaar. Vol vertrouwen en –hoe bijzonder, maar fijn!– zonder spanning gingen we aan de slag.

Foske als voorstaande waterhond

Friese allrounder

Apport te land

Sinds kort kan ik los voorjagen en ook nu ging dat goed. Foske pakte het konijn goed op, maar het duurde me 2 seconden te lang voordat ze terugkwam. Ik besloot haar in te fluiten, en daar reageerde ze direct op. Foske zorgde verder voor een perfecte afwerking.

Apport uit diep water

Hoe enthousiast ze ook van start ging, Foske ging niet het water in. Het kostte me een tweede commando, waarna ze vol zelfvertrouwen te water ging. Ze pakte de eend goed op, en kwam goed op de kant. In mijn enthousiasme riep ik

“Geen gelul, vooruit is vooruit, ze moet gewoon gaan!”

‘goed zo, meisje!’ en ze werkte het weer perfect af. Ik kreeg natuurlijk aftrek van punten. Een wijze les, ik moet mijn mond dicht houden.

Houden van de aangewezen plaats

Foske is heel steady gebleken tijdens de trainingen. Ze blijft down totdat ik een commando geef. Zelfs als andere

honden bij haar komen klieren, blijft ze down. En voor het eerst, uitgerekend op onze eerste proef, trof ik haar bij terugkomst zittend aan...

Aangelijnd en los volgen

De gemiddelde Wetterhoun volgt een halve meter achter de baas, en houdt de omgeving en de grond goed in de gaten, zo ook de mijne. Tot een aantal maanden geleden. De knop leek ineens om, Foske houdt nu vooral mij in de gaten. Ook nu volgde ze zeer attent.

Uitsturen en komen op bevel

Het venijn zat in de staart; we konden nog steeds het C-diploma mislopen. Foske nam steeds onvoldoende afstand; Wetterhounen jagen nu eenmaal dichtbij de baas. Daarbij ben ik lang in vertwijfeling geweest over het juiste commando. Het reglement zegt dat de hond vrij moet worden uitgezonden. Ik ben begonnen met het commando ‘vrij’. Dat kent ze vanuit de gehoorzaamheid als het beëindigen van de laatste opdracht. Maar ‘vrij’ is nog geen afstand nemen. Dan is er het commando ‘vooruit’. Dat leek mij niet gepast omdat je dat later nodig hebt bij het dirigeren, en omdat het niet vrij uitsturen is. Een nieuw commando werkte ook al niet. Enkele dagen voor de proef zei mijn kersverse trainer ‘geen gelul, vooruit is vooruit, ze moet gewoon gaan !’.

Daar stond ik dan, op het laatste onderdeel. Intuïtief schudde ik de vertwijfeling van me af en trefzeker stonden we klaar. Ik zag Foske focussen op iets in het lege veld voor haar en gaf het commando ‘vooruit’. Ze ging als een speer, en nam ruim voldoende afstand. Na het aftikken door de keurmeester floot ik haar in. Ze keek direct, maar ‘op zijn wetters’ kostte het nog 2 seconden voordat ze kwam. En dat deed ze vlot. We hebben een C-diploma, trots! Na de proeven zochten de Wetterhounen elkaar op. Ook Jannes en Elly hebben het fantastisch gedaan en behaalden hun eerste C-diploma.

Foske met eend

De zweetcertificaten van Jikke (links) en Tooske

Mijn eerste indruk is dat een SJP, en dan vooral de waardering voor de uitvoering van de proeven, vooral georiënteerd is op retrievers. Toch zie ik mogelijkheden om eens de dag te eindigen met vijf tienen.

België keurt anders

In België is dat anders. Het reglement zegt hierover: 'Om als geslaagd beschouwd te worden, moeten de oefeningen uitgevoerd worden volgens de geest waarin ze werden opgesteld en in de stijl en allure eigen aan het ras van de hond.' Dat klinkt goed! Gewapend met reglement en het recente artikel in 'De Jachthond' over de verschillen tussen de proeven in Nederland en België, trok ik medio augustus naar Hasselt, België.

In Hasselt deden we het gehele programma van het basisbrevet (vergelijkbaar met onze C) en het africhtingsbrevet (vergelijkbaar met onze B). We startten met het apport over water en daar struikelde bijna de gehele Nederlandse equipe op. De afstand van inzetplaats tot water was namelijk veel groter dan we gewend zijn. De meeste honden wilden omlopen. Foske gaat al niet makkelijk te water dus dit was een spannend moment. Toch ging ze, waardoor ik dacht 'in the pocket'. Ondanks haar goede neus vond ze de eend niet en kwam leeg terug. De andere

onderdelen gingen goed, zodat we slechts één proef verwijderd waren van een africhtingsbrevet. We gingen naar huis met een basisbrevet, met een hogere score dan in Beesd.

In België wordt op sommige punten minder streng gekeurd, bijvoorbeeld op de afstand bij het uitsturen, maar op wildbehandeling is men veel strenger. Het wild laten vallen, betekent gelijk een stevige aftrek; bij herhaling wordt het een 0. Verder wordt dan wel naar de stijl van het ras van de hond gekeken, maar mijn ras is hier totaal onbekend. Ik heb er dan ook niet van kunnen profiteren. Bij het apport uit diep water ging Foske in één commando het water in: niet in een streep, maar zoals een goed Wetterhoun betaamt, zocht ze eerst de waterkant af waar ze er het beste in kan gaan. Dat leidde tot aftrek, helaas, terwijl ze het perfect deed.

Het was hoe dan ook een bijzondere en nuttige ervaring. De sfeer was gemoeidelijk, en de keurmeesters namen de tijd om voor Nederlanders nog even de verschillen door te nemen. Daarbij was het een goede gelegenheid om België kennis te laten maken met de Wetterhoun!

De belangrijkste bevindingen na twee proeven zijn dat Foske en ik ontspannen zijn op een proef en vertrouwen in elkaar hebben, dat Beesd geen toevalstreffer was, en dat we wel heel dicht tegen een B aanschurken.

Vooruitzichten

Er ligt meer in het verschiet. Zowel voor Jannes als voor Foske is er ruimte voor ontwikkeling op de C-onderdelen, en voor beiden is een B-diploma inmiddels een realistisch doel. Met Foske ben ik ook al begonnen met de basisoefeningen voor het dirigeerwerk, en dat gaat al heel behoorlijk.

Verder is op diverse locaties in het land een nieuwe generatie talentvolle Wetterhounen met jachtraining bezig. Wellicht nog dit jaar, maar zeker volgend jaar, verwacht ik dat nog meer Wetter-

hounen jachtdiploma's behalen.

Zweetwerk

De Wetterhoun is een echte allrounder. Zijn sublieme neus en vasthoudendheid maakt dat hij ook heel geschikt is voor zweetwerk. In het zweetwerk hebben de verschillende rassen, en daarbinnen natuurlijke de individuele honden, een eigen aanpak. De Wetterhoun werkt op het spoor. Zeker voor een onervaren voorjager is dat makkelijker werken dan dat de hond op verwaaiing verwerkt en meters naast het spoor loopt.

Een Wetterhoun die al jaren zweetwerk doet, is Jikke. In maart liep ze haar eerste proef en behaalde, als eerste Wetterhoun ooit, een F-zweetspoorproef. Jikke heeft in haar jonge jaren haar sporen al verdiend op SJP's; ze heeft meerdere mooie B's gehaald. De carrièreswitch naar zweetwerk is een goede. Ze is heel gedreven, heeft een goede werkwijze, en weet voorjager Desiree Haarsma te overtuigen van de richting.

Een maand later haalde dochter Tooske, met voorjager Jaap van de Velde, een zweetspoorproef E. Een prachtig resultaat! Beiden gaan door in het zweetwerk, zo mogelijk zelfs voor de sporen van 40-44 uur.

Jannes en Foske doen ook zweetwerk, en steeds meer Wetterhoun-eigenaren ontdekken deze tak van sport. Op mijn cursuslocatie zitten vanaf oktober zelfs vier Wetterhounen op les. Naast Foske, overigens eigen fok, neem ik dan ook haar moeder, Wiep, mee. Om ons verder te bekwamen, nemen Desiree en ik in het najaar deel aan een zesdaagse workshop zweetwerk in Frankrijk. We kijken er beiden naar uit om zo intensief met onze honden bezig te zijn.

Ook op het gebied van zweetwerk zijn dus mooie resultaten te verwachten. Wie weet al in november. Rasvereniging NVSW organiseert dan voor het eerst een officiële zweetspoorproef F, onder het algemeen veldwedstrijdreglement van Orweja.

Tekst: Anita Hoogendoorn, met dank aan de genoemde voorjagers voor hun inbreng en foto's